

‘Grandeur is méér willen zijn’

Anna Tilroe over thema en inrichting van beeldenexpositie Sonsbeek

Kunstcritica Anna Tilroe is de directeur van Sonsbeek 2008, een internationale beeldtentoonstelling met als thema ‘Grandeur’.

„Alles en iedereen moet groter, rijker, meer.”

Door LUCETTE TER BORG

AMSTERDAM, 14 JUNI. „Grandeur’ is geen doel, maar een denkmodel.” Dat zegt de Nederlandse kunstcritica Anna Tilroe (1946), directeur van Sonsbeek 2008, over het thema van dit jaar. De internationale beeldtentoonstelling in Arnhem werd gisteren door Koningin Beatrix geopend.

Tilroe: „Grandeur is het verlangen om méér te zijn. Dat verlangen zit in ons economisch systeem ingebakken. Alles en iedereen moet groter, rijker, méér. Maar er is ook een andere kant – die om menselijke kwaliteiten draait. Wat houden dat soort kwaliteiten in? Iedereen weet precies wat ónmenselijk is. Maar zodra het over menselijkheid gaat, wordt het beeld vaag, dan ontstaat er gêne.”

U heeft kunstenaars uitgenodigd die zich daar over uitspreken?

„Ja. Kunstenaars die er niet voor terugdeinzen na te denken wat menselijke grootsheid in zou kunnen houden. Niemand wordt groots geboren. Het is altijd een gevecht.”

Noemt u eens een voorbeeld.

„In het architectonische werk van de Argentijn Tomas Saraceno vind je het utopisch verlangen om te wonen in een perfecte wereld. Hij fantaseert zich een wereld in de lucht. De Nederlandse kunstenaar Rini Hurkmans daarentegen bekommert zich om een essentieel begrip van nu. Zij heeft een ‘vlag van compassie’ gemaakt waarmee ze de vraag oproept hoe genereus we nog kunnen zijn. Willen wij werkelijk nog een offer brengen?”

Sonsbeek is een internationale tentoonstelling. Het merendeel van de kunstenaars is Nederlands georiënteerd, heeft hier gestudeerd of woont hier. Opvallend is ook het aantal ‘kleine’ namen, kunstenaars die nauwelijks meespelen op het internationale podium.

Bent u niet bang dat Sonsbeek een binnenlandse aangelegenheid wordt?

„Nee, ik ben nooit bang geweest voor een provinciale expositie. Ik heb met opzet niet voor Damien Hirst-achtige types gekozen. Ik wilde niet de paradepaardjes die we allemaal kennen, niet wéér Marlene Dumas of Francis Alys. Er moeten ook verrassingen zijn. En

ja, het aandeel van Nederlandse kunstenaars is groot. Maar ik ben een Nederlandse critica. Ik ben van hier. Ik ken de kunstwereld hier het best. De werken die we nu hebben versterken elkaar, trekken elkaar omhoog.”

U had één belangrijke ‘oudere’, internationale naam op de deelnemerslijst staan, de formalistisch werkende Duitse kunstenaar Gerhard Merz. Hij doet niet meer mee. Waarom niet?

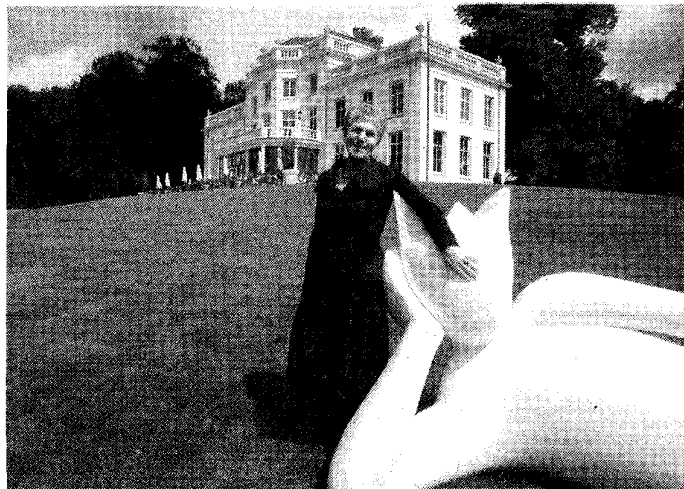
„Dat is ontzettend jammer. Ik wilde hem héél graag en we zijn heel ver gekomen. Merz heeft een prachtig beeld gemaakt, een paviljoen, een monument van de twintigste eeuw. Maar hij ging zo ver over zijn budget heen, het werk kostte meer dan een miljoen euro. En dat kon ik ook niet met hulp van extra sponsors betalen.”

Met Sonsbeek geeft u uw visitekaartje als tentoonstellingsmaker af. U bent uitgebreid op tournee in Amerika geweest om Sonsbeek te promoten. Wat gaat u hierna doen? Lonkt het directoraat van het Stedelijk Museum in Amsterdam?

„Nee! Het lijkt me vreselijk om directeur van het Stedelijk Museum te zijn! Zo’n functie houdt alleen maar management en sponsoring in. Dat ambieer ik niet. Ik ga fijn verder schrijven aan het boek waar ik aan bezig was: op zoek naar een nieuw visioen.”

 Sonsbeek 2008 duurt t/m 21 sept. Park Sonsbeek, Arnhem. Inl. www.sonsbeek2008.nl

Anne Tilroe. Foto Maurice Boyer